

Uzasadnienie

Wydanie nowego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej wiąże się z uchwaleniem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. 2486), stanowiącej implementację do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (IDD). Państwa członkowskie Unii Europejskiej powinny dokonać implementacji dyrektywy do dnia 23 lutego 2018 r. Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń uchyla dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077). Zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 28 ust. 4 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia, biorąc pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres wykonywanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

Projektowane rozporządzenie zastąpi dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej (Dz. U. poz. 275).

Poszczególne przepisy projektu rozporządzenia określające zakres obowiązkowego ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną ubezpieczenia OC, co do zasady, powtarzają treść regulacji zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r. Zmiany treści poszczególnych przepisów mają charakter doprecyzowujący i polegają na wyróżnieniu brokerów ubezpieczeniowych oraz brokerów reasekuracyjnych.

Proponowany przepis § 2 projektu rozporządzenia określa zakres ubezpieczenia OC. Zgodnie z § 2 ust. 1 projektu ubezpieczeniem OC będzie objęta odpowiedzialność cywilna brokera ubezpieczeniowego za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie ubezpieczenia, w związku z wykonywaniem działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, a w przypadku brokera reasekuracyjnego odpowiedzialność cywilna brokera ubezpieczeniowego za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie ubezpieczenia, w związku z wykonywaniem działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji. Zgodnie z § 2 ust. 2 projektu rozporządzenia ubezpieczeniem OC będą objęte również szkody wyrządzone przez osoby, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub czynności brokerskie w zakresie reasekuracji.

Katalog wykluczeń odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia OC brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych, określony w § 2 ust. 3 projektu rozporządzenia, odpowiada analogicznemu katalogowi wykluczeń określonego w § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r.

Proponowana regulacja § 2 ust. 4 wynika z treści proponowanych regulacji zawartych w § 2 ust. 1-3. Analogicznie jak w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu zakład ubezpieczeń nie będzie miał możliwości umownego ograniczenia wypłaty odszkodowań. Analogiczne rozwiązania występują w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej innych grup zawodowych objętych przedmiotowym obowiązkiem ubezpieczenia.

W § 3 projektu rozporządzenia proponuje się utrzymanie rozwiązania określającego termin obowiązku zawarcia ubezpieczenia OC przez brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu (§ 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r.). Obowiązek zawarcia ubezpieczenia OC przez brokerów ubezpieczeniowych będzie powstawał nie później niż w dniu złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń. Obowiązek zawarcia ubezpieczenia OC przez brokerów reasekuracyjnych będzie powstawał nie później niż w dniu złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji.

Przepis § 4 ust. 1 projektu rozporządzenia, stanowiący implementację art. 10 ust. 4 dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń, określa minimalną sumę gwarancyjną z tytułu ubezpieczenia OC. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu dyrektywy, minimalna suma gwarancyjna będzie równa równowartości w złotych 1,25 mln euro w odniesieniu do jednego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia oraz równowartości w złotych 1,85 mln euro w odniesieniu do wszystkich zdarzeń. Przyjęta w projekcie rozporządzenia minimalna suma gwarancyjna wynika ze specyfiki działalności brokerskiej oraz realizowanych przez brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych zadań. W ocenie projektodawcy nie należy zwiększać obciążeń finansowych ponoszonych przez brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych w związku z opłatą składek ubezpieczeniowych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w stosunku do obciążeń wynikających z dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r.

Należy zwrócić uwagę, że przepisy art. 10 ust. 7 dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń, zobowiązują EIOPA do dokonywania regularnego przeglądu kwot wyrażonych w euro, o których mowa w akapicie powyżej w celu uwzględnienia zmian w europejskim wskaźniku cen konsumpcyjnych i opracowywania projektów technicznych standardów regulacyjnych dostosowujących te kwoty. Projekty będą przekładane Komisji Europejskiej do dnia 30 czerwca 2018 r., a następnie co 5 lat. W przypadku zmiany kwot bazowych wyrażonych w euro, o których mowa w akapicie powyżej, minister właściwy do spraw instytucji finansowych dokona nowelizacji rozporządzenia poprzez odpowiednią zmianę brzmienia przepisu § 4 ust. 1.

W proponowanym § 4 ust. 1 przyjęto, że okres umowy ubezpieczenia OC, analogicznie jak w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r., nie powinien być dłuższy niż 12 miesięcy. Przyjęty okres obowiązywania umowy ubezpieczenia wynika z praktyki na rynku ubezpieczeniowym (umowy są zwykle zawierane na okres roczny). Przyjęcie dłuższego okresu obowiązywania umowy ubezpieczenia OC byłoby niekorzystne dla ubezpieczonych.

Regulacja zawarta w § 4 ust. 2 określa kurs euro, według którego kwoty wyrażone w euro będą przeliczane w złotych. Proponuje się dokonywanie przeliczenia według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku, analogicznie jak w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2015 r. Proponowany przepis jest spójny z art. 2 ust. 7 i art. 20 ust. 9 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

Zgodnie z proponowanym § 5 przepisy rozporządzenia będą miały zastosowanie do umów ubezpieczenia OC zawartych od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Jednocześnie projekt rozporządzenia zawiera regulację, która unormuje sytuację prawną podmiotów, które już zawarły umowy ubezpieczenia OC przed dniem wejścia w życie rozporządzenia. Na podstawie tych regulacji, umowy ubezpieczenia OC zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów będą obowiązywały do końca okresu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

W dniu 26 stycznia br. Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Ustawa ta dokonuje zmiany terminu wejścia w życie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń na dzień 1 października 2018 r. W związku z powyższym, termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia również został wyznaczony na dzień 1 października 2018 r.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Projektowane rozporządzenie nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 103 pkt 1a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.